Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Reminiscence v denním stacionáři pro seniory
Autor práce: Hana Čížková
Oponentka: Mgr. Renáta Nentvichová Novotná, Domov pro seniory Slunečnice, Na Hranicích 674/18, Praha 8

Cíl práce
Teoretické zdůvodnění významu vzpomínání v období stáří, představení základních teoretických východisek pro reminiscenční aktivity. Vytvoření metodiky plánování, přípravy a zavedení skupinové reminiscenční terapie do zařízení typu denního stacionáře pro seniory.

Bakalářská práce autorky je dobře logicky strukturovaná, opírá se o relevantní odbornou, ve velké míře i zahraniční literaturu. Odkazy prezentuje autorka standardním způsobem, svědomitě, přehledně a srozumitelně.

V první kapitole se autorka věnuje významu vzpomínek a vzpomínání ve stáří z pohledů různých teorií, čímž poskytuje stručný náhled se širokým záběrem. Mimo jiné jsou uvedeny hlavní myšlenky Eriksona, Butlera a J. A. Komenského, které jsou přes svou časovou vzdálenost blízké svou moderní koncepcí přípravy na umírání. Autorka mimo jiné zmiňuje i téma validace, které je v dostupné české literatuře dosud opomíjeno.

Druhá kapitola udává ucelený přehled o metodě reminiscence, jednotlivých přístupech, které jsou v reminiscenci využívány. Autorka se zaměřuje na téma využití reminiscence v praxi podle různých kritérií, zmiňuje specifické skupiny účastníků reminiscence a přínos reminiscenčních aktivit nejen pro samotné seniory a pracovníky, ale i pro rodinu seniora a komunitu.

Třetí kapitola je věnována uvedení reminiscence v kontextu zákona o sociálních službách, zejména jako aktivizační a sociálně-terapeutickou činnost. Vzpomínky a jejich význam pro podporu kvality seniory autorka dokumentuje na základě výzkumného projektu Gerontologického centra Praha.

Výběrem denního stacionáře pro seniory Horizont a jeho vhodností pro využití reminiscence pro uživatele služby se autorka zabývá ve čtvrté kapitole své bakalářské práce. Autorka se zaměřuje na personální i technické zajištění zařízení. Na základě vyhodnocení autorkou je reminiscence zařazena mezi nabídku pravidelných aktivit, z nichž některé již určité prvky reminiscence mohly využívat (např. muzikoterapie, vaření).

Teoretické kapitoly uvozují praktickou část, ve které si autorka klade za cíl zavedení reminiscence v denním stacionáři Horizont, realizace cíle je popsána v páté kapitole. Zde je zřejmý autorčin aktivní přístup k tématu, cesty které hledala pro přizpůsobení aktivitě pro dané zařízení a jeho uživatele. Reminiscence nabízí velmi kreativní přístup pro pracovníky, kteří tuto metodu využívají. Oceňuji kreativitu odrážející se v přístupu autorky, která se snažila společně s ostatním personálem nastavit jednotlivá reminiscenční setkání tak, aby vyhovovala aktuálnímu složení uživatelů skupiny. Autorka se opakovaně věnuje otázce mlčenlivosti o sdělených informacích mimo skupinu. Souhlasím s jejím závěrem, kdy je vhodnější nabídnout účastníkům možnost, aby sdělili pouze to, co sdělit chtějí, protože lze pouze těžko zaručit, že se informace poté nedostanou k osobám mimo skupinu. Autorka popisuje průběh reminiscenčních setkání, situace, kdy se ve skupině měnili účastníci, tím tak

vznikaly náročné momenty nejenom pro klienty, ale i pracovníky. Autorka zmiňuje přípravu před každým reminiscenčním setkáním, pro doplnění metodiky v následující kapitole bych doporučila do příloh zveřejnit konkrétní přípravu, případně i vzhled pozvánky určené klientům. Naplnění cílů autorka vyhodnocuje na základě svého úsudku, doporučila bych doložit i vyjádření samotných účastníků reminiscenční skupiny, formou citací.

V šesté kapitole se autorka věnuje vytvoření metodiky pro zavedení reminiscence v denním stacionáři Horizont, na základě teoretických poznatků a zkušeností během svého působení v Horizontu. Tato metodika se tak stává návodem, který by se mohl stát základní inspirací pro další zařízení podobného typu.

Bakalářské práci Hany Čížové lze jen máloco vytknout. Snad bych doporučila nepoužívat označení „reminiscenční terapie“ (s.9: ...cíl vytvořit metodiku plánování, přípravy a zavedení skupinové reminiscenční terapie do zařízení denního stacionáře pro seniory) v kontextu reminiscenční aktivity zavedené v denním stacionáři, jelikož se nejedná o terapii v pravém slova smyslu, tedy poskytovanou psychoterapeutem.

Vztah teorie a praxe:
Bakalářská práce Hany Čížkové se opírá o teorii reminiscence a její využití v praxi v konkrétním zařízení, kde autorka zavedla skupinovou reminiscenční aktivitu a popsala metodiku celého procesu a jednotlivých účastníků.

Otázky k obhajobě:
V čem, podle Vás, spočívá přínos reminiscenčních aktivit pro personál, který je využívá při práci se seniory?

Jaké techniky reminiscence byste využila při práci se seniory s demencí?

V jaké míře probíhají v současné době reminiscenční aktivity v denním stacionáři pro seniory Horizont?

Návrh hodnocení + odůvodnění:
Výtečně (A).

Autorka zvolila téma, které přináší nesporná pozitiva při práci se seniory a to jak v instituci, tak v domácím prostředí. Vzpomínání je přirozené a vzpomínky zůstávají i ve chvílích, kdy dochází k deficitům způsobeným stárnutím.

Pochopení tématu autorkou, samostatnost a kreativita autorky při aplikaci reminiscence v praxi. Přehledná struktura práce. Hojné využití zahraničních pramenů.

Cíl bakalářské práce, který si autorka stanovila, byl naplněn.

V Praze dne 19.8.2011